

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАДАЙ АРАДАЙ ХУУЛИЙН СУУДАЛ

1998
апрелин
11

Хабарай дунда
хүхэгшэн туулай
нарын
15
гарагай 7
СУББОТО
№ 65 (19906)
Газетын сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-нээ гарана

Бүгэдэ арадай сонин

Углөөдэр - Космонавтикийн, Авиациин үдэр

Мүнөөдэрэй
шухала
асуудал

ТЭНГЭРИЙН СЭНХИРТЭ ЗУРАЛЗАНА

2

Россин Герой, Россин Федерациин габьяата лётчик-туршагша Олег Григорьевич Цой.

Энэ хайндэртэ Буряад орон ямар хамаатайб? Манай дэбисхэр дээрэ космодром үгы гэбшье, нютагаймнай нэгшье хүбүүн космонавт боложо шадаагүйшье наань, республикийн угаа олон зон энэ үдэрше өөрынгөө хайндэр гэжэ тэмдэглэдэг ха юм.

Ушар юуб гэхэдэ, Улаан-Үдэ хотодо самолёт бүтээдэг заводто табан мянган хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд, шэнэ самолёт, вертолёт туршадаг лётчигууд ажалладаг. Наяхана энэ заводой аэродром дээрэнэ шэнэ түхэлэй СУ-39 гэхэн реактивна самолёт туршалгын ниидэлгэндэ мүнгэн зэбэ мэтээр тэнгэри өөдэ шуумайгаа. Эрдэм техникийн эгээн хүүшын туйлалтануудай хэшэг дээжэ болоһон энэ самолёт дэлхэй дээрэ эрхимэй эрхим гэжэ тусхай мэргэжэлтэдэй сэгнэлтэдэ хүртэһэн байна. Лётчик-туршагша Олег Цой энэ онгосын бүхы арга боломжонуудые элирүүлхэ Аабаритайгаар эдэ үдэрнүүдтэ тэнгэрийн сэнхиртэ зуралзан ниидэнэ.

Самолёт хадаа хүн шэнги уг залгамжатай юм байна. Энэ онгосоһоо урид манай завод СУ-25 түхэлэй истребитель бүтээжэ байһан юм. Тэрэнэ СССР-эй, удаань Россин армийн хүрөөтэ зэбсэг гэжэ тоологдодог хэн. Харин мүнөөнэй үеын самолёт бүришье гайтай юм гэлсэнэ.

Улаан-Үдын завод самолёдоо гадна МИ-8, МИ-8 АМТ, МИ-8 АМТШ түхэлнүүдэй вертолёт бүтээдэг. Сэрэгтэ болон арадай ажахыда шухала хэрэгтэй агаарай энэ транспортынь ганса манай гүрэндэ хэрэглэнэ бэшэ, мүн СНГ-дэ, Зүүн-Урда Азийн гүрэнүүдтэ, Латин Америкэдэ ашаглана.

Шэнэ технологи хэрэглэн, КА-62 түхэлэй вертолёт бүтээхын тула манай завод инвестици үргэнөөр хэрэглэнэ. Энэ вертолёт хадаа 16 хүниие гү, али 2,5 тонно ашаа зөөбэрлэхэ арга боломжотой юм. Хаа хаанаһаа захил олоор оронхой.

Улаан-Үдын завод 1939 ондо байгуулагдажа эхилхэдэ, анхан гол түлэб самолёдуудай үсөөхэн зүйлнүүдые, запчастнуудые бүтээдэг байһан, харин удаань өөрөө самолёт хабсаргажа эхилээ юм. Мүнөө үедэ Росси гүрэндэ гансахан манай завод самолёт болон вертолёдуудые нэгэн зуура бүтээдэг. Үнгэрһэн жэлдэ завод 600 миллион түхэригэй олзо олоһон байна. Ганса самолёт, вертолёт бэшэ, мүн эндэ хубсаһа угаадаг машина болон гэрэй ажалда хэрэгтэй бусад техникэ заводто олзо оруулна гэшэ.

Гэбшье дэлгүүрэй жама ёһын гуримда тус коллектив хайнаар орожо шаданагүй. Бүтээлнүүдыеһэн абадаг сэрэгтэй мүнгөө тоосоногүй, тиимэһээ заводойхид саин хүлһөө саг болзортоо абанагүй.

«Буряадай авиалины» гэхэн акционернэ бүлгэмэй коллектив, манай аэропортынхид, мүн лэ энэ хайндэрше угтажа байна. Сэхьень хэлэхэдэ, урданайхида орходоо үсөөн агаарай онгосонууд хүнүүдые зөөдэг болонхой. Захаамин, Аха гэхэ мэтын холын аймагуудайхид гол түлэб самолёдоор аяншалдаг хэмнай. Ойрыншье Зэдэ, Хяагтынхид агаараар ябаха аргатай бэлэй. Арадай ажахын ашаа зөөбэриие, почто дамжуулгы авиаторнууд бэелүүдэг хэн. Харин мүнөө иматгал холын рейснүүд үлэшэнхэй. Манай лётчигууд Москва, Омск, Новосибирск, Эрхүү, Шэтэ тээшэ ниидэнэ. Тусхай захилаар Монгол, Хитад, Солонгос ороннууд руу ошоно. Тэдэнэй жолоододог ТУ-154, АН-24, АН-26, АН-2 самолёдууд, мүн МИ-2, МИ-8 вертолёдууд агаарай замда гаражал байдаг. Тэрэшэлэн санитарна болон ойн баялгыг сахиха авиаци өөрынгөө үргэнүүдые бэелүүдээр.

Улаан-Үдын аэровокзал, аэродром мүнөө үеын эрилтэдэ харюусама гэбшье, уласхоорондын рейснүүдые угтан абажа байхын тула хайжаруулалгын зарим тэды хүдэлмэри ябуулаха ёһотой болоно. «Боинг» классай самолёт буулгажа абаха саг ерээбэ ха юм. Агаарай урилдаанһаа гээгдэхэ ёһогүйбди.

Түүхэдэшье,
саг зуурашье,
Тухагүй, сүлөөгүй
урилдаан.
«ТУ» - хэдышье,
«сая зуушье»,
Туһагүй, нүлөөгүй -
удаан.
Хүлгөөтэ дэлхэй дээгүүр
Хүхэ агаар номолоод,
Удаан элинэ самолёт -
Ухаан бодолой жэгүүр.

Н.НАМСАРАЕВ.

ЭКОНОМИЧЕСКА ЭРИЛТЭНҮҮД ТАБИГДАА

Апрелин 9-дэ сонсохогдоһон Бүхэроссин буруушаалгын хэмжээ ябуулгада хабаадалхаяа Буряад Республикийн ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэд, бүхыдөө 5 мянга гаран хүн ниислэл хотын Советүүдэй талмай дээрэ сулараа.

Республикийн Президент А.В.Потапов, Буряадай профсоюзүүдэй советэй түрүүлэгшэ С.А.Тимин болон бусад үгэ хэлээ. Гол түлэб экономика эрилтэнүүд табигдаһан байна.

Г.САМБЯЛОВАЙ фототекст.

АРБАН ХОЁРДОХИ КАНДИДАТ

Сергей Цыренович Улзетуев Президентын тушаалда арбан хоёрдохихи кандидат болобо. Тэрэ Улаан-Үдын «Улзы» гэжэ акционернэ бүлгэмэй президент, 1961 ондо түрэнэн юм.

СЕССИЙН ЗҮБШЭХЭ АСУУДАЛНУУД

Буряад Республикийн Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.Семенов пресс-конференци үнгэргэжэ, Арадай Хуралай болохоёо байһан арбан наймадахи сессидэ зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалнууд тухай тобо мэдээсэл хэбэ.

Тус сессидэ 20 гаран асуудал зүбшэн хэлсэгдэхээр хараалагдана. Булта шухала асуудалнууд. Тэдэһэн соһоо абажа, дурдабал, «Буряад Республикийн ниислэл хотын статус тухай», «Гүрэндэ ба муниципальна зөөриие үмсэлэгэ тухай» «Буряад Республикийн Хуули тухай», «Буряад Республика доторхи эдэе хоолой продукциян шанар ба аюулгүйг сахиха тухай» Буряад Республикийн Хуули тухай, Буряад Республикийн хоёрдохихи зарлаалы Арадай Хуралай депутатуудые хунгаха талар хунгуулин округуудай бүридэл, хилэнүүд ба схемэ баталха тухай болон бусад асуудалнуудые нэрлэхэдэ болоно, - гэжэ Арадай

Хуралай Түрүүлэгшэ хэлэбэ.

Үнгэрһэн 4 жэлэй туршада ямар гол дутагдал Арадай Хуралай ажалда байгааг гэхэн асуудалда тэрэ иимэ харюу үгөө:

- Арадай Хуралай баталан абһан хуулинууд элдэб шалтагаанһаа уламжалаа, бодото дээрэ хайнаар бэелүүлэгдэдэггүй байгаа. Гадна Конституционно Суглаан тухай хуули баталжа үрдеггүйбди. Нэгэдэхихи унгалгаар тус хуули баталан абтанхай юм.

Пресс-конференци дээрэ Арадай Хуралай комитедүүдэй түрүүлэгшэнэ В.Б.Саганов, М.П.Линейцев үгэ хэлэхэдэ, мүн лэ ямар асуудалнуудай гол шухала байһан тухай хөөржэ үгөө.

Арадай Хуралай бүлэг депутатуудай үүсхэлээр КНДР-эй арад зондо туһаламжа болгон, эдэе хоол эльгээхэ тухай асуудал сессидэ дурдахахабди гэжэ В.Б.Саганов хэлээ.

С.ОЧИРОВ.

ХУУЛИ БУСА АРХИЙН МҮРӨӨР

Налогой полициин Буряад Республикадахи управлени (УФСНП) «Ливона» ОАО-до 1997 оной түрүүлгын болон хоёрдохихи хахадта хэгдэһэн тоо бүридэхэлгын хоёр шалгалтын дүнүүдээр, яла, пени тохолгыне оруулаһан, хуушан мүнгөөр тус тустань 5,1 миллиард, 27,3 миллиард түхэриг түлэгдөөгүй үлэһэн акцизай налог нэмэжэ ашаа. Тэрэ тоодо акцизайнь налог 2,5 миллиард, 13,7 миллиард болоно.

Тимэе болохоһоороб 1994-1995 онуудта федеральна бюджет болон Буряад Республикийн хамтадамал бюджет дээрэ заагдаһан мүнгэ абаагүй болоно бшуу.

Дурсагдаһан ушараар налогой полициин мүрдэлгын талар 1998 оной яшары нарада улоовно хэрэг үүсхээд, мүрдэлгэ хэгдэжэ байна.

Архивин продукциян хуули буса эрьсые болоулаха хүдэлмэриие бэелүүлэн, УФСНП-гэй хүдэлмэрилэгшэд Улаан-Үдын сэрэгтэй нэгэ ангида техническэ спиртын ерэнэн тухай мэдээсэлэй мурөөр байһна оной январийн 3-да 15 тошно дурсагдаһан продукция хуряан абһан байгаа.

Тус ушараар УФСНП-гэй эльгээһэн материалнуудай үндэһөөр Буряад Республикийн Прокуратура хуули буса олзын хэрэгтэй шэнжэ тэмдэгүүдээр улоовно хэрэг үүсхээ. Прокуратурын, налогой полициин, УФСБ-гэй, МВД-гэй хүдэлмэрилэгшэд мурдэлгын-оперативна бүлэг байгуулагдаа. Заагдаһан гэмтэ ябадал мурдэхэ үедэ тэрэндэ хабаатай хэдэн хүн барибшалаадаад, харуудда оруулагдаһанхай. Тэрэшэлэн ерэнэн спиртын зарим хубинь Сэлэнгын райондо байна гэхэн мэдээсэл УФСНП-дэ ороһон байгаа.

Тус мэдээсэлые республикийн МВД-гэй дэргэдэхихи эмхидхэмэл гэмтэ ябадалнуудай тэмсэдэг управлениин хүдэлмэрилэгшэд шалгажа, хэдэн удаа нэгжэлтэ хэлэһэнэй эсбэтэ 660 литр спирт, хуурмаг архи хэхэдэ хэрэгтэй болодог нилээд олон этикеткэ, тагалаари, хоохон шэлэнүүдые хуряагаа. Хуряагдаһан бодото баримта зүйлүүд улоовно хэрэгтэ нэгдэхэгдэжэ, мурдэлгэ үргэлжэлөөр.

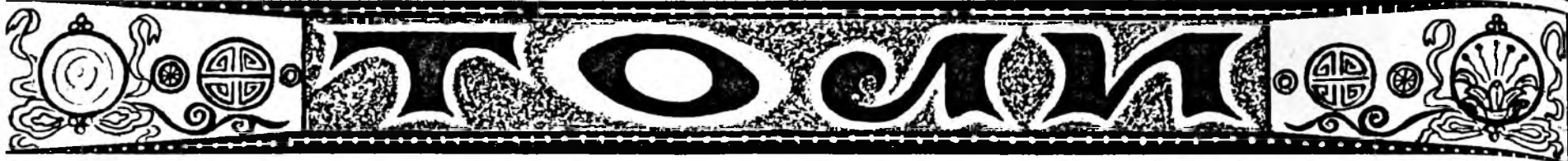
Буряад Республикийн налогой полициин хэблээй албан.

РОССИН САНГХЫН СУГАНДЫ ЗАРЛАГДАБА

Россин Буддын шажанай заншалта Сангха апрелин 27-до Ивалгын дасанда үглөөнэй 10 сагта Сангхын Сугандын зарлагдаһан тухай мэдээсэна.

Сангхын бүридэлдэ ородог дасангуудай 3 ламанар, 2 харашууһаа, хүзэгтэнэй бүлгэмүүдэй 3 харашууһаа бүридэһэн делегацинууд Сугандыда уригдана.

Сугандын зүблэхэ зүйлдэ-шажанай эмхинүүд тухай Россин шэнэ Хуулийн ёһоор Сангхын шэнээр найруулагдаһан Уставые баталалга.

«Үүлэнэй соорхойн наран шанга, Үдэрөөр дааһан ноён шанга», - гэжэ буряад арад хэлсэдэг. Бидэ эндэ «үүлэнэй соорхойн наран» тухай бэшэ, харин «үдэрөөр дааһан ноён» тухай хэлсэхэ ханаатайбди. Хүн бүхэниие дулаасуулан, хүрһэтэ дэлхэй гэрэлтүүлэн, «ангир шарахан наранаймнай агуулаяа тойрохонь мүнхэхэн» ааб даа. Теэд богони болзор соо хунгагдаһан гү, али томилогдоһон ноён хүн бүхэниие дулаасуулжа, тэдэнэй харгые гэрэлтүүлнэ гэшэ гү? «Тиигэнэ» гэжэ хэлэхэн тон хүшэр.

Юунэй түлөө хүн гэшэ ноён болохые оролдоноб? Засаг барижа, зарга шийдхэхые бодоно гү? Салингай ехые абажа, хармаанаа зузаадхахаяа хүсэнэ гү? Али магад үнэхөөрөө хүн зоной зол жаргалай түлөө шуһа мяхаа гамнангүй оролдохо гэжэ бодоно гү? Эгээл тиигэжэ бододог хүн байбал, Максим Горькийн бэшэһэн Данко мэтэ сээжээ хаха татан, улаан зүрхээ дээрэ үргэжэ, хүн зониие харанхы мунхаг байдалһаа дахуулан гаргаха болоно бшуу.

Юундэ гэнтэ бидэ ноёд тухай хөөрэлдэхэ болобобиди гэхэн асуудал гаража магад. Тиихэдэнэ энэ асуудал тон саг дээрээ табигдаһан гэжэ хэлэхэ байнабди. Мүнөө хаяхан Улаан-Үдэ хотымнай мэрэй хунгалта боложо дүүрбэ, ерэхэ зундаа Буряад Республикын Президентын, Арадай Хуралай депутадуудай хунгалтанууд болохоёо байна.

Буряад арадта ямар ноёд хэрэгтэйб гэхэн асуудалда богонихон харюу үгэхэ аргагүйбди. Нэн түрүүн тэдэнэр үнэн сэхэ, эрдэм бэлигтэй, бурхантай буянтай, урагшад ханаатай, сэхэ сэбэр байха зэргэтэй. Теэд тиимэ ударидагшад тон үсөөн. Политика гэшэдэ хабаадажа байгаад, үнэн сэхэ байха гэшэ оройдоо бүтэхгүй шахуу хэрэг гэжэ мэрэй хунгалта үшөө дахин харуулба. Мэрэй тушаалай түлөө тэмсэһэн кандидадууд бэе бээ угын муухайгаар хардажа, хунгагшадайнгаа элэг наадан болоһон байна. Эгээл тиимэһэнэнь, «үнэншэ хүн үүдэндэ, худалша хүн хойморто» гэжэ үнөөхил буряад араднай хэлсэдэг байжа болоо.

Засаг бариха, ноён болохо гэшэ хара тамхинда ороһонтой адлирхуу хэбэртэй. Нэгэл дахин ноён болоһон хүн заатагүй тэрэл хандали руугаа үсэд нэгтэрүүгээр булялдадаг гэшэ. Иимэ ушар хаража байхада, үшөө нэгэ оньһон үгэ ханаанда ороодхино. Тэрэмнай хадаа «һохор үхэртэ худаг бү үзүүлэ, һогтуу хүндэ һаба бү үзүүлэ» гэхэн болоно. Энэ оньһон үгэ дээрэ бидэ «һорхогор хүндэ засаг бү үзүүлэ» гэжэ нэмэхэ байнабди. Оньһон үгын удхань эли: һохор үхэршье, һогтуу хүншье, һорхогор амитаншье алишье ушарта хайшаа тэгүүлэ һэм, тэрээн соогоо шэнгэхээл шэнгэхэ гэхэн болоно.

Ноён хүн гэшэ ямар шэнжэ шанартай байха болоноб? Энэ асуудалда олон зуун жэлэй саада тээ ажаһууһан гүн ехэ зохёолшо, эрдэмтэ лама Гунгаажалцан харюу үгэхэн байна. Тэрэ харюунуудыень доро толилоё:

32.

Эрдэмтэй, һайн хүниие ноён болгобол, Эгүүридэ хэрэг үйлэ бүтээд, ниитээрээ амаржаха. Эрэлые хангагша шандаманиие тугай оройдо тахибал,

Энэ наһанай хүсэл бүгэдые хангаха гэжэ алдаршаһан мэтэ.

39.

Алас хойто мүрөө ханаха ба һэримжэтэй, Уурлахань үсөөн ба зоболониие тэсэгшэ, Абари зангын тогтуун ба хэшээнгы байбал, Адаг богоол хүншье дээдэ ноён болохо.

41.

Бусадта үгөһөнөө гэдэргэнэ абахагүй, Буруугаар харшалагшадые хорлохогүй, Бусадтай багаханшье туйһы мартхагүй Буянта дээдэ хүнэй һайнай тэмдэг юм.

138.

Сухалтай муу хүн дээшэлбэл, дэмы омогтой болохо, Шэн бата һайн хүн дээшэлхэ бүрөө улам түбшэн болохо. Шанар муутай араата садабал, дэмы эрхирэн улиха, Шадалтай һайн арсалан садабал, аб амархан унтаха.

140.

Хатуу ябадалтай муу ноён дайсантай ушарбал, Харин өөрынгөө албатые дэмы саазалан зобоохо, Хара зоригтой зарим тэнэгүүд хэрэгзүйнгээ бүтэхгүйдэ

325.

Ехэ зэргэдэ хүрэхэн хүн түбшэн номгон болобол һайн, Юрэ бага юумэндэ уурлажа байбал, хүндэгүй болохо. Ехэ уулын зарим могойдо һайн шандамани байбашье, Юрэ олониие хорлодог тулань хэнишье ойртохогүй мэтэ.

345.

Олониие ахалагша хүн атаархуу болобол, Ойро байһан нүхэдынь ехэ зэргые олохонь бэрхэ. Огторгойдо наранай гэрэл мандажа гарабал, Одо мүшэд, хара харагдахагүй болохо мэтэ.

«ҮҮЛЭНЭЙ СООРХОЙН НАРАН ШАНГА...»

Харин ами бээ бодожо, ехэ зоболон эдлэхэ мэтэ.

141.

Агуу ухаатай һайн ноён дайсантай ушарбал, Албатан зоноо улам ехэдэ хайрлаха. Адлидхабал, үбдэһэн хүбүүгээ эхэнь Асари ехээр энхэрэн хайрлаха мэтэ.

163.

Тэргүүлэгшэ хаан хүн ёһошолон ябабал, гүрэн түрэн батажаха, Тэнэг муунуудай ябадалаар һалгайрбал, гүрэн түрэн хандарха. Тэгшэ гэрэлтэ наран һайтар мандабал, харанхые гиигүүлхэ, Тэрэнэ Раахада баригдабал, одо мүшэд бүрэлзэхэ.

199.

Дэлхэй дээрэ юрэ хаан, ноёц олон болобошье, Дээдэ номой ёһоор шажан түрые баригшад үсөөн. Дээрэхи огторгойдо оршохо тэнгэринүүд олон болобошье, Дэлхэйе гиигүүлхэ хара наранһаа өөрөгүй мэтэ.

201.

Агуу һайн ухаатан бөлон шударгы түбшэн ноёд Албатан зоной ба гүрэн түрын хэрэг оножо шийдхэхэ. Адлидхабал, һайн һомоор мэргэн хүн харбабал, Али зориһоноо алдангүй онохо мэтэ.

360.

Үндэр ехэ нэрэ зэргэдэ хүрэхэн хүн Үшүүхэн бага сага юумые харамнажа бү яба. Үнэхөөр олоной дура татан нүхэр болгоходо, Үгэхэ абахын хирые бодонгүй болохогүй.

Зай, иигээд долоон зуун жэлэй саада тээ ноён болохоёо ханаһан хүндэ ямар эрилтэ табигдадаг байгааб гэжэ харяал даа. Нэн түрүүн тэрэ эрдэм бэлигтэй, алас холын бодолтой, абари зангаар тэнюун, зөөлэн ябадалтай, агуу ухаатай, ёһо гурим сахидаг, тэнэг ябадал тэбшэдэг, дээдэ номой ёһоор шажан түрэ баригадаг, атаархуу бэшэ зан абаритай, үнэншэ сэхэ хүн байха болоно.

Мүнөө үедэһье эгээл тиимэ эрилтэнүүд ноён болохоёо тэгүүлһэн хүнэй урда табигдана. Тээд тэдэ эрилтэдэ олонхи ноёд хүрэнэгүйл даа, хүрэнэгүйл...

Хүрэхгүйһөө гадна, сэбэр бэшэ гартайшуул ноёд бологшодой дунда али олон дайралдана. «Тохир хурган аман тээшээ» гэхэн уржа доро манай Шаповалов хүдэлөө һэн. Мүн Россин радио болон телевиденээр хэдэн хотонуудай мэрнүүдэй тиимэ ябадал гаргаһыень хэлэжэл, харуулжал байдаг гэшэ. Тиимэ хүнүүд ноёд боложо абабал, «заханаань барин залгижа, үзүүрһэнь барин үмхэжэ» эхилхэ бшуу.

Ноёд болохо дуратай үшөө нэгэ бүлэг зон тухай хэлэлтэй. Тэдэмнай хадаа «дээгүүр ханаатай, дээһэн жолоотой» хүнүүд болоно. Тэдэнэр өөрынгөө хара ами харахын тула, ядуухан нэрээ үргэхын тула, «бахын ханаан далайда, бандин ханаан хүрээндэ» гээд лэ, «мухар нюдаргаараа бухын хамар нүхэлөөшэд» гэшэ.

«Уггүй хүн ноён болохо, унгигүй хүхөөр модо отолхо» гэжэ Молон багшымнай хэлэһэниинь мүнөө тохёолдожо байгаа юм гү гэжэ ханахаар. Хараһан хүн дулаан кабинет, зузаан мүнгэн тээшэ тэгүүлнэ. Тээд булта ноёд болоболнай, хэнай тэдэнээтэжээхэ болоноб? «Уншабал - лама, улайбал - мяхан, уйгарлабал - ноён» гээд ябабалнай, ажабайдалнай яжа һайжархаб?!

«Би гэхэн гансаараа, бидэ гэхэн олоороо» гээд лэ, хамтаараа хэлсэжэ, «шэмхэхэхээ нэгэ мяхатай, шэбэнэхэхээ нэгэ үгэтэй» боложо, үнэхөөрөө таараха ноёдые үргэн хунгаха саг ерээ. Үгы гэбэл, «хүнэй зөөлэниие ноён олохо, модоной зөөлэниие тоншуул олохо» гэдэгтэл, үе наһан соогоо тоншуулжа, «урагшагүй зондо - ухаагүй ноён» гүүлэжэ ябахамнай лабтай.

«Һайн эрэ - зондо ноён, муу эрэ - һамгандаа ноён» гэгшэ. Эгээл тиимэһээ һайн эрые шэлэн хунгаха гэшэ манай уялга болоно.

Энэ тэдыгээр багахан статьяга дүүргэһүү даа. «Нохойтой үһөөтэй - хормойгүй, ноёнтой үһөөтэй - нюргагүй» гэдэг бэлэй гү?

Дондок БАЛЬЖИНИМАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Үүлэнэй соорхойн наран Байгал галайе гэрэлтүүлнэ.

Буряад орондо киногой бии болоһоор 100 жэлэй ойдо

СОЁЛОЙ оршондо эгээл шухала искусствын гол хуби хадаа кино болоно, юуб гэхэдэ, түүхын, соёлой баримтата хуудаһануудые нээхэ, ерээдүйн үетэндэ үлөөхэ аргатай, эди шэдшлэй киноискусствын үүргэ тон ехэ урха шанартай гэжэ тээмэндэ Соёлой

ГОЛ ШУХАЛА ИСКУССТВЫН НЭГЭН БЭШЭ ГҮ?

министерствын актова зал соо үнгэргэгдэһэн эрдэмэй практическая конференци (киногой 100 жэлэй ойн хүндэлэгдэ) нээһэн республикымнай соёлой министрэй орлогшо М.Майорова тэмдэглээ. 30 жэлэй туршада харуулагһан абаггүй (немое) киноһоо эхилээд, фашис булимтарагдай шуната эзбүүн аашье, гэмзэмые харуулан Нюрнбергийн хэрэг ябуулга тухай баримтата фильм хүрэтэр, удаань мүнөө үеын кинофильмүүдэй урха, киностудинуудай байдал, ангаяа Россин киногой ажалшадаг, киноартистуудай ажал хэрэгүүд, Правительствын Россин кино хүжөөлгөөр шэнэ шэнэ тогтоолнууд тухай Антонина Максимовна хөөрэхэ зуураа Буряад орондо боложо байһан кино хүжөөлгын зорилгонууд, ажал дээрэ тогтоо. Мүнөө үедэ республика соо 148 кино-түхээрлэгэ хүдэлнэ, «Импэкс-түбэй» саһабарилгада үтэһэн мүнгөөр «Эрдэм» гэхэн түүгдэй кинотеатр хэльбэн шэнэлэгдэнэ, Улаан-Үдын

«Дружба», «Прогресс» кинотеатрнууд лэ хүдэлнэ, киногоймнай жасага 7 мянган кинофильмүүд, тэрэ тоодо буряад кинематографистнуудай найруулан кинофильмнүүд хадагаларганхай. Хяагта хотодо харуулагһан эгээл түрүүшын кино-харалгада хабаатай тэрэ үеын баяшуул Мартецкий, Немчинов, Даниин Рихард гэгшэдэй соёл хүжөөлгэдэ габыятай байһан тухай түрүүшын кинофильмүүд, «Сайн хамбын» хото болоһон Хяагта хото тухай ехэ һониноор Хяагтын аймагай захиргаанай соёлой таһагые даагша Л.С.Жамбалтарова хөөрөө. «Киргизстудиа» 25 жэл соо ажалаһан республикымнай мэдээжэ оператор Б.С.Соколов («Быстрел на перевале Караш» болон бусад мэдээжэ фильмын кинооператор) Б.Соколов, кинодо ажалаһан олон нютагаархидаа дургаа, элитэ зон, Байгал, бөө шажан тухай өһлэдгөө фильм буулгаха, киностуди нээхэ хүсэлтэй байһанаа мэдүүлээ.

Киногой гол шухала асуудалнуудаар Буряагай видеопрокадагй директор Е.Ц.Цыденова, Соёлой министрствын гол мэргэжэлтэн Б.Б.Санин, БСГАКИ-гай ахалагша багша Н.Б.Юрьева, журналист А.А.Багиев болон бусад үгэ хэлээ. Түрүүшын буряад артист Б.Инкижинов тухай ехэ һонин хөөрэлдгөө искусство шэнжэлэгшэ Е.А.Голубев, уран зохёолшо Ц.-Ж.А.Жимбиев, БСГАКИ-гай доцент Н.П.Дугаржабон болон бусад эмхидхэб. Удаань бурдрамын театр соо киногой 100 жэлэй ойн баярай үгдэш үнгэргэгдэжэ, эндэ кинодо наадаһан театрай артистууд наадаһан фильмүүд тухайгаа дурсаа, бэлэг дуугаа эндэ сугларһан киногой ажалшагта зориулаа. Гол шухала искусствын нэгэн болохо кино хүжөөхэ тухай нэгэн доро хэлсэбэ, бэе бээ дэмжэбэ. Б. ДОРЖИЕВА. ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Л.С.Жамбалтарова (Хяагта); кино буулгагша В.С.Соколов. А.БАТОМУНКУЕВАЙ фото.

Үглөөдэр - Космонавтикын, Авиациин Үдэр ЮРИЙ ГАГАРИН ТУХАЙ ДУУН

Бүмбэрсэг дэлхэйе тон түрүүлэн, Бүһэлэн гансаараа нийдээлши. Оройгүй сансары толоруулан, Обогхон нэрээ нийлээлши. Гагарин, Юрий Гагарин, анхандаа Газарай эгээлэй хүбүүн һэнши. Бусажа замбуулинһаа буухадаа, Бурхамнай болонхой ерээ һэнши. Мийһэрэн, уриханаар мэшээгээд, Мэндэээ бидэндээ хүргөөлши. Үеһөө үедэ зүрхэндэмнай Үнэнхэн дүрээ орхөөлши.

Гагарин, Юрий Гагарин, анхандаа Газарай эгээлэй хүбүүн һэнши. Бусажа замбуулинһаа буухадаа, Бурхамнай болонхой ерээ һэнши. Шинингээ хойноһоо огторгойгоор Шэдитэ хүлэгүүд дүүлээ лэ. Тэниимэл далита эзэдыень Тэнгэрийн хүбүүд гээд нэрлээлди. Гагарин, Юрий Гагарин, анхандаа Газарай эгээлэй хүбүүн һэнши. Бусажа замбуулинһаа буухадаа, Бурхамнай болонхой ерээ һэнши.

Үдэрэй үзэгдэлнүүд

НАХЮУҠАН ШЭНГИ

Үлэсхэлэн хөһө ажалгүй үлэһэн зарим зондо амидархын тула хулгай хэхэхээ бэшэ ондоо арга олдохоо болонхой гэжэ мэдэнэбди. Унишэг болоо: трамвайда түрисэлдэжэ ороод, үүдэнэй хажууда залуухан хүбүүнэй ойро зогсохо баатай болобо. Гартахи сүүмхээ доошогуур барихан байгаа хаб. Гэнтэ ойлгожо харахадам, нэгэ гүлмэрхэн гарай сүүмхэдэм дүтэлжэ ябалдань, «Үтэр гараа аба, харана!» - гээд, сүүмхээ дээшэн үргэн гэхээм, хоёр газар сүлөөтэйхэнөөр уга гэгшээр отолһон, амархан зосоохиень нуллаха гэжэ байгаа. Ушар юуб гэхэдэ, сүүмхэ соом М.Р.Чойбоновой өөрынь

гараар бэшэһэн хайхан үрээл үгэнүүдтэй номын ябалсаһан байжа, бүтэн гарсалдаһанаа ойлгоод, мэдэхэ маани, тарниаа тооложо, орон дэлхэй, бурхадтаа зальбарааб даа. Гайхааб: сүүмхэ соом ехэл олон жэжэ бутархай юумэн ручкануудһаа эхилээд, кошелёк, ехэ мүнгэншые үгы хаа, байгаал даа - булта бүтэн, нэгэнниньшые унаагүй. Гэртээ ерэхэдээ, энэ «уршагта» ябадал тухайгаа үхибүүдтээ хоорбоб. Матвей Рабдановичай ном намайе нахюуһан шэнги абажа, хаража ябадаг юм байна гэжэ бэе дээрээ ойлгоод, харгыда ябахандаа, «Сэнхир хадагаа» абалсаад ябадаг болонхойб. Р. ДАШИЕВА, багша.

Буряад Республикын байгуулагдаһаар 75 жэлэй ойн хүндэлэдэ Сартуул-Гэгээтэйн дасанай шэрээтэ, арадай эмшэлэлгын магистр, эмшэ лама, республикын соёлой габыята хүдэлмэрлэгшэ, мэдээжэ поэт Матвей Рабданович Чойбоновой зохёохы ажалай үдэшэ апрелин 24-дэ 18 сагта оперо болон баледэй академическэ театр соо болохо. Энэ үдэшин программада мүргэл-уншалга, Россин заншалта Санхын ламанарай, республикын суута артистнарарай, Гостелерадиогой арадай инструментүүдэй оркестрэй, «Байгал» ансамблин хабаадалгатай концерт болохо. Энэ үдэшэдэ хабаадахыетнай уринабди.

ЯПОН ЭРДЭМТЫН УРИЛГААР

Буряад Республикын мэдээжэ зон - Уран зохёолшодой холбооной правленин түрүүлэгшэ Баир Сономович Дугаров, «Байгал» журналай ахамда, редактор Сергей Сульгимович Цырендоржиев, философийн

эрдэмэй доктор Ирина Сафроновна Урбанаева болон бусад аяар холын Япон зорибо. Монгол хэлэтэй япон профессор Танакин урилгаар энэ бүлэг Япон ошоо юм. Б. ОРБОДОЕВА.

«ДОСТОИНСТВО» ОРДЕНОЙ ТҮРҮҮШЫН КАВАЛЕР

«Всероссийская палата личностей» гэхэн засагай бэшэ эмхи «Достоинство» орденээр Буряад Республикын Арадай Хурадай депутат, ахалар-лама Данзан-Хайбзан Самаевые, шагнаба. Иймэ ордендо Буряад ороной эрхэтэн түрүүшынхээ хүртэбэ. Энэ эмхи 1990 ондо Санкт-Петербургда бии болоо юм. Тэрэ гэхээр оройдоо 60-аад хүниие шагнаһан байна. К.Илюмжинов, Ю.Лужков, П.Алексий, академик Г.Мальцев гээд тоолоо хаа, үнэхөөрөөшые «Арад түмэнэй

ниитын урда ехэ габыятай байһанайнь түлөө» гэхэн зэргэдэ хүрэхэл хүнүүд энэ үндэр хайрада хүртэһениинь гэршэлхээр. Данзан-Хайбзан Самаевай түрэл арадайнгаа, орон нютагайнгаа түлөө эрхэтэн ёһоор, шажан мүргэлэй ажал ябуулагшын мүрөөр оролдосо ехээр гаргаһанай тэмдэг болгон, энэ орден байгша оной апрелин 27-до Улаан-Үдэ хотодо баяр ёһололой оршон байдалда барюулагдаха. МАНАЙ МЭДЭЭСЭЛ.

Урданай домогуудһаа

ХУНИИЕ СОШООЖО БОЛОХОГҮЙ

Сошохо гэшэ өөрсэ янзын «үбшэн» гэхэл, алдуу болохогүй юм. Энэ ушар тухай урданай домогуудые хэрэглэн хөөрөжэ үгэлтэй гээд һанагдана. Ород гүрэнэй хилэ табигдаһан саһаа монголой таһардаһан буряадууд малаа туугаад, дура зоргоороо зөөхэ аргагүй Росси гүрэнэй албатан боложо тодорһон гэшээ. Тэрэл үеын тайшаа тушаалай эхи табигша Дамба ноён зонойнгоо байдалые шэнжэлдэг, тааруу хуули зохёодог байһан ха. Нэгэтэ сухалтай гэжэ суурхаһан хүниие дуудажэ асараад, соорхой хүнэг үгэжэ, энэ торхо уһаар дүүргэ гэжэ

захирһан гэхэ. Захиралта дүүргээгүй хаа, нюрганайнгаа арһанай шалбартар голлой улаан бургааһаар тэрэ сохюулаха байгаа. Тиймэхээ тэрэнэй бүхы шадалаараа гүй гүйтэр, уһаниинь харгыдаа гоожожо дууһаахадань, иишэ тиишээ гүйжэ эсэшэһэн тэрэ сухалдаад, хүнэгөөр Дамба ноёной нуужа байһан гэрэнь шэдээд, гүйжэ арилшаһан гэдэг. Тиихэдэн Дамба ноён тэрэниие бусаагагүй, энэ хүн нээрээшые

сухалтай юм байна, али түбһэн юумэндэ тэрэнэй сухал бү хүргэггы гэхэн гэдэг. Үнэн хуули барижа, ород гүрэнэй үмэнэ зонойнгоо тала харалсажа байһыень ехэ хүндэлжэ, газар гэхшэхэ малшыегүй, нэгэ үгытэй хүнэй бүхэли үбэлдөө урьхаар барижа суглуулан, нэгэ тэбшэ шандаганай сэмгэ асаржа хүндэлхэдэн, Дамба ноён уяраад, мал, зөөри үгэжэрхиһэн юм гэдэг. Тэрэниинь хараһан

нэгэ баян хүн Дамба ноёмнай сэмгэндэ дуратай юм байна гэжэ ойлгоод, наймхархын тэдысэ табан томо сар үүсэлжэ, сэмгыень барихадань, намда баянаа найрхаагша гүүлэжэ нюргаа сохюулан юм ха. Дамба ноён нэгэ сошодог хүниие дуудажэ асараад, голлой эрьээр ябажа ябатараа гэнтэ: - Аб тэрэ загана! - гэжэ бадаран хабирга руунь хадхархархиба ха. Тэрэнэ уһа руу дэбхэрхэ мүртөө нэгэ

ялаагана эрье дээрэ шэдэжэрхиһэн гэдэг. Энэ хүниие сошоожо болохогүй гэжэ Дамба ноён зарлиг табья ха. Энэ ушарые буряадуудай ород гүрэнэй эрхэтэн боложо байха үеын түрүүшын зарлигуудай нэгэн болоно гэбэл, ехэ алдуу болохогүй байха. Тээдыше буряад зон анхан саһаа аха захатанаа хүндэлжэ, хэлэһэн үгыень дууладаг гуримтай байгаа. Тэрэнһээ гадна хүниие сошоохо гэшые сэхэ баһантай адли гэжэ урданай зон тоолодог тула тэрэниие тэбшэжэ ябадаг гэшээ һэн. Т.НИМБУЕВ.

ПАНЧЕН-ЭРДЭНИДЭ ЗОРЮУЛАН

Бүри хаяхан республикын Х. Намсараевай нэрэмжэтэ уран зохиолой музейд ээлжэтэ выставкэ нээгдэбэ. Энэ музейн директорээр Саран Сультимовна Гунгаровагай хүдэлжэ эхилхэнхэй хойшо элдэб выставкэнүүд, уран зохиолой үдэшэнүүд болон бусад хэмжээ ябуулганууд олоор үнгэргэгдэдэг болонхой.

Энэшье удаа нээгдэһэн выставкэдэ хүн зон олоороо суглараа. Тэдэнэй дунда үбгэд хүгшэд, үхибүүд, олонийтын ажал ябуулагшад харагдана. «Бурхан багшын хургаалай буурашагүй ехэ габьяа» гэжэ нэрэтэй выставкы тус музейн хүдэмэрлэгшэд «Ногоон Дара Эхэ» түбтэй, «Арьяа баала» нэгэдэлтэй, республикын үндэһэн библиотекэтэй сугтаа зохион бэлдэхээ.

Хорёод үдэрэй туршада

үргэлжэлхэ энэ выставкэ арбан нэгэдугаар Панчен-Эрдэнидэ зорюулагданхай. Мүнөө үедэ 9 наһаяа тэмдэглэжэ байһан Панчен-Эрдэни хэдэн жэлэй хугаасаа соо Хитадай түрмэдэ хаалгаатай байна. Тиймэхээ бүхы дэлхэй дээрэ тэрэниие түрмэхөө сүлөөлхэ гэхэн хүдэлөөн дэлгэрэнхэй.

Панчен-Эрдэни хадаа буддын шажантанай дунда Далай-ламын удаадахи ехэ зиндаатан гээшэ. Харин тийхэдэнь хитад гүрэнэй хүтэлбэрлэгшэд тэрэниие түрмэдэ хааж, мүнөө үедэ ондоо Панчен-Эрдэниие "хунгаад" байна. Бага наһатай Панчен-Эрдэниие түрмэхөө сүлөөлхыень

эрилтэ табижа, Буряад орондо, Хальмагта, Тывада, Шэтэ, Москва, Санкт-Петербург хотонуудта, США, Канада, Австри болон бусад гүрэнүүдтэ буддын шажанай түлөөлэгшэд болон хү зэгшэд үлэсхэлэн байдал соносхожо, апрелин халахдаа май харын эхин болотор маани мэтээм уншаха юм.

Буддын шажанда, Далай-ламада, Панчен-Эрдэнидэ, цанид-хамба Агваан Доржиевта хабаатай олон хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэһэн номууд, фото-зурагууд, бурхадай дүрэнүүд, шажанай хэрэгсэлнүүд, түүхын дансанууд, Түбэдэй ехэ дасануудай фото-зурагууд энэ выставкэдэ табигданхай.

Выставкэдэ сугларагшадтай урда Еши-Лодой римбүүшэ, музейн директор С.С.Гунгарова, «Түбэдэй хани нүхэд» гэхэн бүлгэмэй түрүүлэгшэ В.Б.Базаржапов, тус бүлгэмэй секретарь Г.Г.Чимитдоржина, Агваан Доржиевай жасын түрүүлэгшэ Б.Б.Базаров, «Ногоон Дара Эхэ» гэхэн түбэй түрүүлэгшэ И.С. Урбанаева, поэтесса Д.Р. Доржиева гэгшэд үгэ хэлээ.

Д. БАЛЪЖИНИМАЕВ.
Зураг дээрэ: выставкэ нээлгын үедэ.

Г. Самбяловай фото.

НҮХЭРЭЙ ДУРАСХААЛДА

Уни удаан хүндөөр үбшэлжэ, хайрата нүхэр, эсэгэ, аха, наһагаа Владимир Намсараевич Намжилов сагнаа урид, 57-той боложо ябатараа 1998 оной апрелин 5-да наһа бараба.

Владимир Намсараевич ажалай ехэ зам гаталһан хүн. Буряадай хүдөө ажахын институт дүүргэһэнэй удаа Владимир Намсараевич сэргээй албанда ябаха ерээд, КПСС-эй Агын райкомдо инструктороор хүдэлбэ. Уданшьегүй 1969 ондоо ВЛКСМ-эй Агын райком-ы 1-дэхи секретаряар хунгагдаба. 1973 ондоо Владимир Намсараевич ВЛКСМ-эй Агын округкомой 1-дэхи секретаряар хунгагдаһан юм. Хэдэн жэлэй туршада эндэ хүдэлхэ үедөө Владимир Намсараевич ВЛКСМ-эй XIV съезддэ делегат боложо хабаадаһан, ВЛКСМ-эй ЦК-гай шалгалтын комиссин гэшүүнээр хунгагдаа һэн. Удаадахи жэлүүдтэнь Согто-Хангилаа парткомой секретаряар, партиин Дундэргын райкомой эмхидхэлэй таһагые даагшаар удаан саг соо ажалаба. 1982 ондоо В.Н.Намжилов Шэтын областийн Тунгиро-Олекминскэ районой хүдөө ажахын үр-равление даагшаар эльгээгдэжэ, шэнэдхэлгын сагай эхитэр хүдэлөөд, 1991 онһоо тэрэла районойнгоо газарай комитедэй түрүүлэгшээр ажалажа, үбшэнэй шалтагаанаар пенсидэ гараба.

Комсомолой, партиин эдэ-хитэй хүдэлмэришэн, хүдөө ажахын эрхим мэргэжэлтэн ябаһан Владимир Намсараевич Намжилов 6 үринэрше үндылгэһэн найн хайхан сэдхэлтэй, үнэн сэхэ нүхэр, иимэ хүн маанадааа холодожо ошобо. Ури хүүгэдэйнй түрэлхидэйнй, нютагайхидэйнй дурасхаалда иимэ хайхан хүнэй дүрэ (шарай) хэтэдэ үлэбэ.
Түрэлхидэ, нютагайхидэ.

Ажалай, дайнай ветеран, эдэбхитэй хүдэлмэришэн бэшэгшэ, манай нүхэр **ДАРМАЕВ Даша Очировичай** наһа бараһан ушараар «Буряад үнэн» газетын коллектив үхибүүдтэнь, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналала мэдүүлнэ.

Ажалай ветеран **ЦЫРЕНОВ Виктор Ватуевичай** сагнаа урид наһа бараһан ушараар үетэн нүхэдэйнй, нютагаархидэйнй гэр бүлэдэнь түрэлхидтэнь гүнзэгы шанала гашуудала мэдүүлнэ. Апрель 11-дэ Яруунын аймагай Ульдэргэ нютагнаа хүдөө табигдаха.

ГҮРЭНЭЙ ДҮҮМЫН ТҮЛӨӨЛӨГШЭ ХАМБА ЛАМЫЕ БАРААЛХАБА

Россин Гүрэнэй Дүүмын ниитын болон шажанай эмхинүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшэ В.И.Зоркальцев үнгэрэгшэ субботодо Дээдэ-Онгостойдохи хамбын, хүрэнэдэ Россин Буддын шажанай Заншалта Сангхын толгойлогшо Хамба лама Дамба Аюшеевтэй уулзаба.

Гүрэнэй засагай болон шажанай эмхинүүдэй хоорондохи харилсаанууд, «нэхэлэй эрхэ сүлөө болон шажанай эмхинүүд тухай» Россин шэнэ Хуулийн хүсэндөө оролго гэхэ мэтэ асуудалнууд хөөрөлдөөнэй үедэ гол нуури эзэлээ.

Гүрэнэй Дүүмын депутат, Россин Коммунист партиин Буряадай рескомой түрүүлэгшэ С.П.Будожапов, урда зарлаалай Гүрэнэй Дүүмын депутат байһан, мүнөө Буряад Республикын Президентын тушаалада кандидат Н.Я.Кондаков В.И.Зоркальцевые үдэшлэжэ ябаба.

Россин Национально-патриотическа холбооной (НПСР-эй) ударидагшад нэгэн, урдань КПСС-эй Томскын обкомой 1-дэхи секретарь байһан В.И.Зоркальцев Улаан-Үдэдэ болон НПСР-эй региональна зүблөөндэ хабаадаа гэжэ хануулаа.
Н.БАДМАРИНЧИНОВ.

СУУТА

ЗУРААШЫН ВЫСТАВКЭ

наяхан Ц.Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музей соо олондо мэдээжэ уран зурааша, СССР-һээ «диссидент» гэжэ намнуулһан баян намтартай Михаил Шемякинай бүтээлнүүдэй выставкэ нээгдээ. Бэлигтэй журналист, Михаил Михайловичай нүхэр Владимир Бараевай аша туһаар Эрхүүһээ Улаан-Үдэ асарагдаһан суута зураашын графическа болон бусад жанрай үнгэтэ бүтээлнүүд олоной анхарал татаба.

1971 онһоо авангардис шэглэлтэйгээр зурагуудые зурадаг байһан Михаил Шемякин Парижда, удаань 1980 онһоо Нью-Йоркдо аша үрэтэйгөөр ажалажа, олон үнтэй сэнтэй зурагуудые, мүн скульптуруудые бүтээгээ. «Чрево Парижа», «Метафизическая голова», мүн үльгэр домогто үндэнэлһэн зурагуудынь,

скульптуруудыень харуулһан фото-зурагуудынь Улаан-Үдын зоной анхаралда эльгээгээ. Энэ выставкэдэ харуулагдан олон зурагуудынь худалдажа абаха аргатайбди. Зүгөөр үнтэй: жэшэнь, «Чрево Парижа» гэхэн зурагынь 3383 түхэригтэ.

Һонин гэхэдэ, алдар суута скульптуруудыа («Петр Первый») буряад скульптор В.Бухаевтай бүтээдэг байна. Эхэ оронойнгоо хуби заяагаар һонирходог, туһалха гэжэ оролдодог элитэ зурааша, скульптор Михаил Шемякинай зохиохы ажалаарнь һонирхогшод Ц.Сампиловай музейдэ ерэжэ, выставкэ хараха байха.

БОРБОДОЕВА.
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: М.Шемякин; выставкын үедэ.

Г.САМБЯЛОВАЙ фото.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор А. Л. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Правительство), Д.Д.СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Т.В. САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, А.Д.ТАЦХАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).

Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмный - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретариин - 21-50-52, секретарииндай - 21-50-52, таһагууд: эконимикын болон политикын - 21-63-86 (даагшань), 21-34-05, 21-55-97, соёлой, түүхын болон залуушуулар - 21-54-93 (даагшань); 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдэжлэй болон рекламн - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтери - 21-23-67, вахта - 21-60-91.

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ, Каландаришвилиин үйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 1 хууданан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 3.900 (хамта 25.900). Хэблэлдэ тушаагдаһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетэ хэблэгдээ. Директорийн телефон: 21-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүрихэлдэ абтанхай. Заказ № 8314.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй бэшэлые хазагайруудан ушарта авторнуудынь харюусалгатай. Редакциин һанамжа авторайхитай адли бэшэ байжа магад.